

Navrhovaná témata dizertačních prací na KVK PF UJEP Předložená témata představují širší okruhy, které nabízíme zájemcům o doktorské studium k reflexi. Student se může rozhodnout pro konkrétní nabízené téma, nebo se zde může inspirovat pro volbu vlastního tématu své dizertace některým z uveřejněných návrhů. Respektujeme také individuální a osobité návrhy vycházející ze studentova vlastního zájmu. Výtvarně či kulturně pedagogické problémy, se kterými student přichází, doporučujeme před vlastním přijímacím pohovorem konzultovat s garantem programu prof. akad. mal. Mgr. Martinem Velíškem, Ph.D. (martin.velisek@ujep.cz). V případě přijetí ke studiu je téma dále diskutováno a precizováno pod vedením školitele a schvalováno Oborovou radou.

1. Analýza díla či současného výstavního projektu ve vizuálním oboru s důrazem na jeho aplikaci ve výtvarně výchovném procesu
2. Tvorba významu, odlišné jazyky médií v umění 20., 21. století a jejich vliv na obor výtvarná výchova
3. Audiovizuální scéna, vztah zvuku, hudby a vizuálu a jeho implementace do výtvarné výchovy
4. Animační a doprovodné programy v galerii, konkrétní projekty
5. Interpretace v umění, vybraná díla či výstavní projekty a jejich přínos pro obor výtvarná výchova
6. Inovativní pojetí výuky výtvarné výchovy zaměřené na rozvoj expresivní kompetence (souhrn v praxi využitelných dispozic pro vyjadřování a interpretaci obsahu expresivními formami). Pozornost je věnována souvislostem mezi estetickou (vizuální) kvalitou výtvarného výrazu, jeho sémantickou strukturou a originálním řešením expresivního úkolu žákem.
7. Jakým způsobem se vyučují dějiny výtvarného umění? Jaká je výuka zejména moderního a postmoderního umění na pedagogických fakultách? Doktorandská práce by mohla provést výzkum se srovnáním domácích a zahraničních metod.
8. Retrospektivní, reflektující a historiografická témata. Např.: Výtvarná výchova v 60. letech a ústecká výtvarně pedagogická scéna: osobnosti, témata, obsahy a formy a jejich vliv na podobu výuky výtvarné výchovy v současnosti. Výzkum vlivu teoretika nebo oborově významné osobnosti na edukační realitu.
9. Uměleckohistorické zhodnocení díla sochaře – pedagoga, tvořícího v 2. polovině 20. století / současnosti, a rozbor jeho pedagogických metod.
10. Reflexe aktuální problematiky oboru ve škole: Formulování a reflexe aktuální edukační reality na základě empirického výzkumu, např. výzkum aktuálních problémů

učitele výtvarné výchovy. Mimořádně nadaný žák ve výtvarném vzdělávání Pojetí učitelské profese a vzdělávacího procesu studenty učitelství a učiteli výtvarné výchovy.

11. Interkulturní problematika v oboru. Např.: Interkulturní témata v kontextu severočeského regionu, jejich odraz ve výuce výtvarné výchovy a jejich vliv na průběh vyučovací jednotky.

12. Kritická reflexe aktuální umělecké problematiky ve vzdělávacím kontextu. Umělecký projekt a jeho reflexe na základě zvolené metodologie, přesahy do edukační reality.

13. Možnosti využití nových médií ve vzdělávací oblasti kultury a umění: Cílem takto zaměřených dizertačních prací je na základě empirických výzkumů edukační reality definovat možnosti současných vizuálních strategií nových médií, ověřit prvky digitální estetiky, otevřít nové komunikační a kreativní prostory v rámci výchovy a vzdělávání.

14. Reflexe ve výtvarné výchově Zpětná vazba a její formy a možnosti v hodinách výtvarné výchovy.

15. Aktuální problémy zprostředkování umění: Vztah díla a jeho prezentace, interpretace díla; specifické edukační metody, empirický výzkum. Vztah školního a mimoškolního vzdělávání, vztah základního a základního uměleckého vzdělávání, vliv tržních mechanismů na systém a podobu vzdělávání v oblasti kultury a umění.

16. Interdisciplinární přesahy oboru, mezioborové souvislosti, výtvarná výchova v kontextu jiných disciplín (psychologie, psychoterapie, filozofie, estetika, kulturologie, sociologie, biologie, ekonomika atd.).

17. Ženy umělkyně působící v České republice po sametové revoluci a jejich vliv na výtvarnou pedagogiku.

18. Výuka výtvarné výchovy mimo školní budovu – v přírodě. Alternativní prostředí (tábory, plenéry, školy v přírodě, výuka v přírodě, lesní školy atd.). Průzkum možností, environmentální problematika, mezioborová témata, návrh a realizace vlastních projektů uměleckých a pedagogických.

19. Výtvarné přístupy, které využívají jen přírodní materiály a jejich využití ve výtvarné výchově. Smysluplná aplikace land artu ve výtvarné výchově, pedagogická reflexe těchto přístupů a umělců, společné i individuální umělecké projekty. Návrh a realizace vlastního tvůrčího projektu.

20. Malba ve veřejném prostředí Českých měst. Aktuální tendence, možnosti rozvoje, vztah k výtvarné pedagogice, kritická reflexe dosavadních přístupů. Návrh a realizace vlastního projektu.

21. Kdo je umělec? Filosofické koncepty statusu umělce. (různé definice napříč dějinami filosofie, např. génius, apod. a jejich vliv na postoje výtvarných pedagogů)

22. Fenomenologie uměleckého vyjádření. Co je to umělecký výraz? Umění a tělesnost. [Jak uměním vychovávat k přijetí a kultivaci tělesnosti? Témata na pomezí výtvarné výchovy a výchovy ke zdraví.]

23. Výtvarná výchova a politika: témata na pomezí politiky a umění v perspektivě politické estetiky (politics of aesthetics). [Jak uměním vychovávat k porozumění politice? Témata na pomezí výtvarné a občanské výchovy.]

24. Výtvarná výchova a prožívaný prostor (např. umění a město, veřejný prostor); umění a ekologie. [Jak pomocí umění a VV porozumět životnímu prostředí.]

V Ústí nad Labem, 23. 1. 2026

Prof. akad. mal. Mgr. Martin Velíšek, Ph.D., garant doktorského studia katedry výtvarné kultury PF UJEP v Ústí n. L.